

گلشن

گلشن مهر شناسنامه گلستان است

سه شنبه ۲ تیر ماه ۱۴۰۵ / سال بیست و هفتم / شماره ۸ / ۳۱۹۷ / صفحه ۲۵۰۰ / تومان

تابلوساز علی پور

مجری انواع تابلوهای تبلیغاتی...

گرگان، بلوار مدرس، نبش مدرس ۹

تلفن: ۰۹۱۱۵۶۷۱۳۶۹ تماس: ۰۹۱۱۵۶۷۱۳۶۹

جلوه‌های اخلاق عاشورایی
«یادداشت»

۲

اعتماد به نفس میراثی که والدین برای آینده
کودک می‌سازند

۳

بزرگ
زاوی غریب موسیقی کتولی

۴

یادداشت اول

باز عاشورا

با مسوولیت سر دبیر

تاسوعا و عاشوراست و این روزها برای مسلمانان همواره یادآور امام حسین(ع) و شهادت مظلومانه ایشان در کربلاست، آنگونه که بیدل دهلوی فرموده است: مرا از چشم شبنم آفرینند طفیل چشم من نم آفرینند جهان خونریز بنیاد است هشدار سر سال از محرم آفرینند

و به اینگونه خطی ممتد و مستمر از آزادی خواهی و جانفشانی برای آزادی از جور طاغوت و استبداد فرا روی انسانهای تاریخ کشیده می شود تا همه انسانها را به سوی رستگاری هدایت نماید. در تمام سالها جز به ندرت همواره به قیام آزادیخواهانه امام حسین (ع) تنها به مثابه یک اتفاق ترازیک و غمبار نگرسته شده است و خطیبان و این اواخر ملحاحان در شرح و تفضیل نیم روز صبح تا ظهر عاشورا سخنها گفته اند در حالی که مقاتل موجود بسیار معدود و محدودند. قیام امام حسین (ع) قیامی بوده است از سر عقل، منطق، خیرخواهی و آنگونه که ایشان تاکید کرده اند قیامی برای بازگرداندن امت پیامبر به روش و سیره پیامبر گرمی اسلام که از پس شش دهه به دلایل مختلف چیزی از آن باقی نمانده بود و استبداد حاکمان بعد از خلفای راشدین افق های جامعه اسلامی را تیره و تار کرده بود. بنیان سخنان آن امام بزرگوار را در خطبه معروف منا و آن هنگام که صحبت از فساد حکمرانان و از هم گسیخته شدن ساز و کار حکمرانی سخن می گویند و نسبت به عواقب فراموشی فریضه ی بزرگ امر به معروف و نهی از منکر به صحابه هشدار می دهند می توان دریافت کرد. امام حسین (ع) علاوه بر این خطبه در تمام طول راه دو ماهه مدینه تا مکه و کربلا نیز در هنگامه هایی که خطبه خوانی میسر بوده است راه دقیق توأم با عزت خود را برای تاریخ توضیح داده اند و براین اساس کوشیده اند که به ما یادآوری نمایند راه پیامبر (ص) یک مسیر اسمی و شعاری نبوده و نیست، مسیری است که باید همراه با برابری، عدالت، آزادی نوع انسان از یوغ بردگی و بندگی همراه باشد و تنها بدین گونه است که انسانها و در پی آن جوامع، روی رشد و فلاح را با خود خواهند دید.

بازافت فقط جدا کردن
زباله نیست

« ۸ »

بهره‌وری عوامل تولید
«یادداشت»

« ۷ »

بیابان‌زدایی در گلستان؛ نجات مرتع
و معیشت

« ۵ »

فرش قرمز

سرمایه‌گذاری

سنجش ارتقا پیدا کند. اگر هدف، تبدیل گلستان به مقصد سرمایه‌گذاری است، باید این موضوع در شاخص‌های واقعی دیده شود؛ از کاهش بروکراسی گرفته تا ایجاد پنجره واحد سرمایه‌گذاری، از تقویت زیرساخت‌های لجستیکی تا ایجاد مشوق‌های هدفمند و پایدار. تجربه کشورهای موفق در جذب سرمایه نشان می‌دهد که اعتماد سرمایه‌گذار با تبلیغ ساخته نمی‌شود، بلکه با تکرار تجربه‌های موفق شکل می‌گیرد. هر پروژه موفق، خود به یک ابزار تبلیغاتی تبدیل می‌شود. گلستان نیز اگر به دنبال تغییر جایگاه خود در نقشه سرمایه‌گذاری کشور است، باید از نمونه‌های موفق قابل مشاهده آغاز کند، نه از وعده‌های تکراری. توسعه اقتصادی زمانی محقق می‌شود که سرمایه‌گذار احساس کند با یک مسیر روشن، قابل پیش‌بینی و کم‌هزینه از نظر اداری روبرو است؛ در غیر این صورت، حتی بهترین ظرفیت‌ها نیز در حد بالقوه باقی خواهند ماند.

کمبود منابع مالی مانع سرمایه‌گذاری می‌شود. گلستان از نظر ظرفیت، کمبود جدی ندارد؛ مسئله اصلی، تبدیل ظرفیت به پروژه قابل اجراست. برای مثال، بخش قابل توجهی از تقاضای مصرفی استان در حوزه برنדהا و خدمات مدرن، به استان‌های دیگر منتقل می‌شود. این خروج سرمایه خرد اما مستمر، در بلندمدت به تضعیف چرخه اشتغال و کاهش انگیزه سرمایه‌گذار جدید منجر می‌شود. از سوی دیگر، نبود زنجیره‌های ارزش کامل در بخش‌هایی مثل کشاورزی باعث شده محصولات خام از استان خارج شوند، در حالی که ارزش افزوده اصلی در استان‌های دیگر ایجاد می‌شود. این یعنی گلستان نه تنها سرمایه‌گذار بیرونی را کمتر جذب می‌کند، بلکه در بهره‌برداری از ظرفیت‌های داخلی خود نیز با ضعف ساختاری مواجه است. اکنون زمان آن رسیده که نگاه به توسعه از سطح شعار به سطح مدیریت اجرایی قابل

مسئله اصلی اینجاست که سرمایه‌گذار با شعار تصمیم نمی‌گیرد؛ او به هزینه فرصت، نگاه می‌کند. یعنی مقایسه می‌کند که در کدام استان، زمان کمتر تلف می‌شود، ریسک پایین‌تر است و بازگشت سرمایه قابل پیش‌بینی‌تر خواهد بود. در واقع، یکی از ضعف‌های جدی در مسیر توسعه سرمایه‌گذاری در بسیاری از استان‌ها از جمله گلستان، نبود یک اکوسیستم اقتصادی منسجم است؛ اکوسیستمی که در آن بخش خصوصی، نهادهای حاکمیتی، بانک‌ها و زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک در یک هماهنگی واقعی عمل کنند، نه به صورت جزیره‌ای و منفک از هم. سرمایه‌گذار پیش از ورود، به شاخص‌هایی مانند ثبات تصمیم‌گیری، شفافیت مقررات، سرعت صدور مجوزها و حتی کیفیت تعاملات اداری توجه می‌کند. در بسیاری از موارد، تغییرات ناگهانی در دستورالعمل‌ها یا تفسیرهای سلیقه‌ای از قوانین، بیش از

فاطمه سراوانی- گلستان از جمله استان‌هایی است که در حوزه‌هایی مانند کشاورزی، گردشگری، تجارت و دسترسی به بازارهای منطقه‌ای ظرفیت‌های قابل توجهی دارد. موقعیت جغرافیایی استان و نزدیکی به مرزهای شمالی کشور نیز می‌تواند یک مزیت راهبردی برای تبدیل آن به دروازه تجارت با کشورهای همسایه باشد؛ مزیتی که در بسیاری از استان‌ها وجود ندارد. با این حال، سهم گلستان از جذب سرمایه‌گذاری‌های بزرگ تجاری همچنان کمتر از انتظار است. کافی است به حضور محدود برندهای ملی، فروشگاه‌های زنجیره‌ای و مراکز خرید مدرن نگاه کنیم تا مشخص شود این استان هنوز در رقابت جذب سرمایه عقب‌تر از جایگاه بالقوه خود قرار دارد. در سال‌های اخیر، بارها از حمایت از سرمایه‌گذاران و ایجاد فضای امن برای فعالیت اقتصادی سخن گفته شده و حتی عبارت فرش قرمز برای سرمایه‌گذاران، به یک شعار پرتکرار تبدیل شده است. اما

جلوه‌های اخلاق عاشورایی

ابراهیم مهدوی

اخلاق عاشورایی مجموعه‌ای از فضایل انسانی است که در رفتار، گفتار و منش امام حسین(ع) و یارانش در واقعه کربلا تجلی یافته است. این منظومه اخلاقی، هم در حوزه فردی و هم در عرصه اجتماعی، الگوی ماندگاری برای زیست مؤمنانه و مسئولانه ارائه می‌دهد. در این مقاله، مهم‌ترین ویژگی‌های اخلاقی عاشورا در دو بخش فردی و اجتماعی بررسی می‌شود.

۱- مبانی اخلاق عاشورایی اخلاق عاشورایی بر سه اصل بنیادین استوار است:

الف) کرامت انسانی- انسان دارای ارزش ذاتی است و هیچ قدرتی حق تحقیر او را ندارد.

ب) مسئولیت‌پذیری الهی- انسان در برابر خدا، جامعه و وجدان خود مسئول است.

ج) آزادی معنوی- رهایی از ترس، طمع و وابستگی‌های غیرالهی. این اصول، زیربنای تمام رفتارهای اخلاقی امام حسین(ع) در کربلاست.

۲- ویژگی‌های اخلاق فردی در مکتب عاشورا

۲.۱. شجاعت اخلاقی، شجاعت در عاشورا فقط جنگاوری نیست؛ بلکه ایستادگی بر حق حتی در برابر اکثریت است. امام حسین(ع) فرمود: «انی لم أخرج

أشراً ولا بظراً... إنما خرجت لطلب الإصلاح» این شجاعت، نمونه کامل پایداری بر حق است.

۲.۲. صداقت و شفافیت امام حسین(ع) از آغاز حرکت تا لحظه شهادت، اهداف خود را صریح بیان کرد. صداقت او در گفتار و رفتار، الگویی برای اخلاص و راستگویی است.

۲.۳. صبر و استقامت صبر عاشورایی، صبر منفعلانه نیست؛ بلکه صبر فعال است.

ایستادگی همراه با تلاش برای تغییر شرایط ناعادلانه.

۲.۴. کرامت و جوانمردی در اوج محاصره دشمن، امام حسین(ع) به سپاه حر آب داد. این رفتار، نماد جوانمردی و کرامت حتی با دشمن است.

۲.۵. عبادت و معنویت شب عاشورا، امام و یارانش به نماز، دعا و تلاوت قرآن پرداختند. این نشان می‌دهد که اخلاق عاشورایی ریشه در معنویت عمیق دارد.

۳- ویژگی‌های اخلاق اجتماعی در مکتب عاشورا

۳.۱. عدالت‌خواهی امام حسین(ع) قیام خود را برای اصلاح جامعه و مبارزه با ظلم اعلام کرد. عدالت‌خواهی او، نمونه کامل مسئولیت اجتماعی است.

۳.۲. دفاع از مظلوم یکی از برجسته‌ترین اصول

عاشورا، حمایت از انسان‌های بی‌پناه است. این اصل، مبانی اخلاق مقاومت در برابر ستم است.

۳.۳. وفای به عهد و مسئولیت‌جمعی یاران امام حسین(ع) با وجود آگاهی از شهادت، پیمان خود را نشکستند.

این وفاداری، الگویی برای تعهد اجتماعی است.

۳.۴. امر به معروف و نهی از منکر در عاشورا، امر به معروف فقط یک وظیفه فردی نیست؛ بلکه یک حرکت اجتماعی اصلاح‌گرانه است.

امام حسین(ع) فرمود: «آرید أن آمر بالمعروف و أنهی عن المنکر»

۳.۵. صلح‌گرایی و پرهیز از خشونت. امام حسین(ع) تا آخرین لحظه از جنگ پرهیز کرد و بارها پیشنهاد مذاکره و بازگشت داد. این رفتار نشان می‌دهد که اخلاق عاشورایی بر صلح‌طلبی استوار است، نه خشونت‌گرایی.

۴- جمع‌بندی اخلاق عاشورایی، مجموعه‌ای از فضایل فردی و اجتماعی است که در رفتار امام حسین(ع) و یارانش تجلی یافته است. این منظومه اخلاقی می‌تواند الگوی جوامع امروز برای اصلاح اجتماعی مبارزه با فساد تقویت کرامت انسانی ایجاد همبستگی و عدالت باشد.

مسیر سرمایه‌گذاری باید در گلستان هموار شود

نماینده ولی‌فقیه در استان گلستان با تاکید بر ضرورت تسهیل فرآیندهای اقتصادی و رفع موانع تولید، گفت: مسیر سرمایه‌گذاری باید در استان هموار شود تا زمینه برای حضور فعالان اقتصادی و ایجاد اشتغال پایدار بیش از پیش فراهم گردد. به گزارش روابط عمومی، آیت‌الله سیدکاظم نورمفیدی در دیدار با فرهاد زارع، مدیرکل جدید صنعت، معدن و تجارت گلستان و جمعی از معاونان این اداره‌کل، با اشاره به نقش تعیین‌کننده اقتصاد در پیشرفت کشور اظهار کرد: حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری از مهم‌ترین وظایف مسئولان است و هر فردی که با نیت واقعی برای سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال وارد استان می‌شود باید مورد حمایت قرار گیرد و بستر فعالیت او تسهیل شود. وی منطقه آزاد اینچه‌برون را ظرفیتی مهم و راهبردی برای توسعه اقتصادی گلستان دانست و افزود: بهره‌برداری صحیح

از این ظرفیت می‌تواند زمینه‌ساز جهش اقتصادی استان باشد و در این مسیر، توسعه زیرساخت‌هایی همچون کریدور شمال- جنوب و اتصال ریلی به شرق استان نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای خواهد داشت. نماینده ولی‌فقیه در گلستان با اشاره به وضعیت بخش کشاورزی استان، بر ضرورت اصلاح الگوی کشت و مدیریت اصولی منابع آب تاکید کرد و گفت: تداوم روند فعلی مصرف آب در بخش کشاورزی می‌تواند در آینده چالش‌های جدی برای استان ایجاد کند و حرکت به سمت کشاورزی علمی و پایدار یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. آیت‌الله نورمفیدی همچنین با تاکید بر لزوم هم‌افزایی مدیران استان در مسیر توسعه همه‌جانبه گلستان تصریح کرد: حمایت از تولید، رفع موانع سرمایه‌گذاری و توجه به ظرفیت‌های اقتصادی استان باید در اولویت برنامه‌های اجرایی مدیران قرار گیرد.

مناقصه پروژه توسکا

گروه توسعه ساختمان
تدبیر
(سهامی خاص)

- شرکت رویا ساختمان آریا (سهامی خاص) در نظر دارد تهیه مصالح، حمل و تکمیل پروژه توسکا واقع در شهر گرگان و اخذ پایانکار را با شرایط و مشخصات مندرج در اسناد مناقصه، به اشخاص حقوقی ذیصلاح واگذار نماید، لذا از اشخاص واجد شرایط که با در اختیار داشتن امکانات فنی و مالی، توانایی اجرای پروژه را دارا می‌باشند، دعوت می‌نماید جهت کسب اطلاعات بیشتر و خرید اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۳۰ لغایت ۱۴۰۵/۰۴/۰۹ (به غیر از پنج شنبه‌ها و ایام تعطیل) از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۶:۰۰ به دفتر مرکزی شرکت به نشانی: تهران، میدان ونک، خیابان برزیل شرقی، خیابان شمس لاهیجانی، بن بست ۱۲، پلاک ۷، طبقه اول، شماره تلفن: ۸۴۳۴۸ (داخلی ۳۱۴) مراجعه و یا تماس حاصل نمایند.
- کلیه پرداختها مطابق ماده (۶) تیپ قرارداد به صورت ۱۰۰ درصد تهاتر، و از محل املاک متعلق به کارفرما در شهر گرگان می‌باشد.
 - تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده که بصورت ضمانت نامه بانکی، چک تضمین شده بانکی و یا واریز به شماره حساب شرکت رویا ساختمان آریا میسر می‌باشد.
 - سایر شرایط در اسناد مناقصه بطور کامل درج شده است.
 - آخرین مهلت تحویل پاکات پیشنهادی، ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۱۳ می‌باشد.
 - این شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.
 - هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

سواد حقوقی؛ حلقه مفقوده توسعه اجتماعی گلستان

بهرام جرجانی

کاهش آسیب‌های اجتماعی، پیشگیری از اختلافات و تقویت فرهنگ قانون‌مداری بدون ارتقای آگاهی حقوقی شهروندان امکان‌پذیر نیست. در ادبیات توسعه،

معمولاً از شاخص‌هایی مانند رشد اقتصادی، اشتغال، سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌ها به عنوان معیارهای پیشرفت یاد می‌شود؛ اما واقعیت آن است که توسعه پایدار، پیش از آنکه محصول ساخت جاده‌ها، کارخانه‌ها و پروژه‌های عمرانی باشد، نتیجه ارتقای آگاهی عمومی و تقویت سرمایه اجتماعی است. در این میان، یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌هایی که کمتر مورد توجه قرار گرفته، «سواد حقوقی» شهروندان است؛ موضوعی بنیادین که نقش مستقیمی در کاهش آسیب‌های اجتماعی، افزایش اعتماد عمومی، ارتقای فرهنگ قانون‌مداری و حتی کاهش ورودی پرونده‌ها به مراجع قضایی دارد. امروز بسیاری از مشکلاتی که در محاکم قضایی، ادارات و نهادهای مختلف مشاهده می‌شود، نه از سر سوءنیت، بلکه از ناآگاهی نسبت به حقوق و تکالیف قانونی ناشی می‌شود. قراردادهایی که بدون مطالعه و مشورت امضا می‌شوند، معاملات مالی و ملکی فاقد بررسی حقوقی، اختلافات خانوادگی ناشی از عدم شناخت قوانین و حتی گرفتار شدن شهروندان در دام کلاهبرداری‌های نوین، نمونه‌هایی از پیامدهای ضعف سواد حقوقی در جامعه هستند. در حقیقت، بخش قابل توجهی از هزینه‌هایی که امروز به دستگاه قضایی، نهادهای اجرایی و حتی خانواده‌ها تحمیل می‌شود، هزینه‌هایی قابل پیشگیری هستند. هزینه‌هایی که اگر آموزش‌های حقوقی عمومی به موقع، مستمر و هدفمند ارائه شود، می‌تواند از شکل‌گیری بسیاری از آن‌ها جلوگیری کرد. به بیان دیگر، آموزش حقوقی نه یک اقدام تشریفاتی، بلکه یک سرمایه‌گذاری اجتماعی برای کاهش بحران‌ها و اختلافات آینده است. استان گلستان نیز از این قاعده مستثنا نیست. استانی با تنوع فرهنگی،

قومی و اجتماعی که برخورداری از ظرفیت‌های ارزشمند انسانی آن، بیش از هر چیز نیازمند تقویت آگاهی عمومی و فرهنگ مسئولیت‌پذیری اجتماعی است. در چنین جامعه‌ای، شناخت حقوق شهروندی، قوانین مرتبط با خانواده، معاملات، فضای مجازی، حقوق مصرف‌کننده و شیوه‌های قانونی مطالبه حق، دیگر یک دانش تخصصی صرف محسوب نمی‌شود؛ بلکه به یکی از مهارت‌های ضروری زندگی تبدیل شده است. نکته قابل تأمل آن است که بسیاری از شهروندان، قانون را زمانی می‌شناسند که اختلافی شکل گرفته و راهی جز مراجعه به مراجع قضایی باقی نمانده است. در حالی که فلسفه اصلی سواد حقوقی، پیشگیری از بروز اختلافات پیش از رسیدن به مرحله شکایت و دعواست. جامعه‌ای که از حقوق و مسئولیت‌های خود آگاه باشد، کمتر دچار تنش‌های حقوقی می‌شود، کمتر قربانی سوءاستفاده قرار می‌گیرد و مطالبات خود را نیز از مسیرهای قانونی و منطقی پیگیری می‌کند. از سوی دیگر، ارتقای سواد حقوقی تنها وظیفه دستگاه قضایی نیست. رسانه‌ها، دانشگاه‌ها، مدارس، کانون‌های فرهنگی، سازمان‌های مردم‌نهاد، شوراهای محلی و دستگاه‌های اجرایی همگی در این زمینه دارای مسئولیت اجتماعی هستند. رسانه‌های محلی به ویژه می‌توانند نقش مهمی در ساده‌سازی مفاهیم حقوقی و انتقال آن به افکار عمومی ایفا کنند. بسیاری از آسیب‌ها زمانی شکل می‌گیرند که فاصله میان قانون و زندگی روزمره مردم افزایش پیدا کند و این فاصله تنها با آموزش و آگاهی‌بخشی مستمر قابل کاهش است. امروزه کشورهای توسعه‌یافته، آموزش حقوق شهروندی را بخشی از فرآیند تربیت اجتماعی می‌دانند.

آنان به خوبی دریافته‌اند که آگاهی مردم از حقوق و تکالیف خود، نه تنها موجب کاهش اختلافات و جرایم می‌شود، بلکه به افزایش سرمایه اجتماعی، تقویت اعتماد عمومی و بهبود کیفیت حکمرانی نیز کمک می‌کند. این تجربه موفق می‌تواند الگویی برای توجه بیشتر به آموزش‌های حقوقی در سطوح مختلف جامعه باشد. گلستان برای دستیابی به توسعه متوازن و پایدار، نیازمند توجه جدی به سرمایه انسانی و فرهنگی خود است. در کنار پروژه‌های اقتصادی و عمرانی، باید برای ارتقای آگاهی حقوقی شهروندان نیز برنامه‌ریزی کرد. توسعه زمانی معنا پیدا می‌کند که شهروندان علاوه بر برخورداری از امکانات و فرصت‌ها، نسبت به حقوق خود آگاه باشند و توان دفاع قانونی از آن را نیز داشته باشند. بی‌تردید جامعه‌ای که حقوق خود را بشناسد، قانون‌مدارتر، مسئولیت‌پذیرتر، مطالبه‌گرتر و در نهایت توسعه‌یافته‌تر خواهد بود. شاید زمان آن رسیده باشد که «نهضت سواد حقوقی» به عنوان یکی از اولویت‌های فرهنگی و اجتماعی استان گلستان مورد توجه قرار گیرد؛ زیرا بسیاری از پرونده‌هایی که امروز در محاکم مطرح می‌شوند، هرگز نباید تشکیل می‌شدند و بسیاری از آسیب‌هایی که امروز جامعه با آن مواجه است، ریشه در ناآگاهی‌هایی دارد که می‌توانست با آموزش و آگاهی‌بخشی پیشگیری شود. توسعه پایدار از آگاهی آغاز می‌شود و سواد حقوقی، یکی از مهم‌ترین ارکان این آگاهی است؛ سرمایه‌ای که هر اندازه برای آن هزینه شود، در آینده چندین برابر به جامعه بازخواهد گشت.

کارشناس حقوق و فعال اجتماعی

اعتماد به نفس میراثی که والدین برای آینده کودک می‌سازند

یادگیری حل مسئله

این روانشناس تأکید می‌کند: یکی از اشتباهات رایج والدین این است که می‌خواهند همه مشکلات کودک را سریع حل کنند. در حالی که بهتر است کودک در پیدا کردن راه‌حل مشارکت داشته باشد. فرض کنید کودک در انجام یک تکلیف درسی دچار مشکل شده است. به جای اینکه والدین پاسخ را مستقیم به او بگویند، می‌توانند با طرح پرسش‌هایی مانند: فکر می‌کنی از کجا باید شروع کنی؟ یا چه راه دیگری می‌توان امتحان کرد؟ او را به فکر کردن تشویق کنند.

بازی، تمرین اعتماد به نفس

بیمین بازی را یکی از مهم‌ترین بسترهای رشد اعتماد به نفس در کودکان دانست و گفت: کودک در جریان بازی فرصت پیدا می‌کند توانایی‌های خود را تجربه کند، با مفهوم برد و باخت آشنا شود و مهارت‌های اجتماعی مانند همکاری و مذاکره را تمرین کند. برای نمونه، زمانی که کودکان در یک بازی گروهی نقش‌های مختلفی را تجربه می‌کنند یا در ساختن یک سازه با لگو تلاش می‌کنند، در واقع در حال تمرین احساس می‌توانم هستند، احساسی که به تدریج به اعتماد به نفس پایدار تبدیل می‌شود.

نقش محیط خانواده در اعتماد به نفس

این روانشناس در پایان تأکید کرد: محیط خانواده مهم‌ترین بستر شکل‌گیری اعتماد به نفس کودک است. خانه‌ای که در آن پذیرش، ثبات، تشویق منطقی و فرصت تجربه وجود داشته باشد، زمینه رشد کودکی مطمئن‌تر و خلاق‌تر را فراهم می‌کند. سبک والدگری مقتدرانه که ترکیبی از قاطعیت و مهربانی است، بیشترین تأثیر مثبت را بر رشد روانی کودکان دارد، سبکی که در آن کودک هم مرزهای مشخص را می‌شناسد و هم احساس می‌کند مورد حمایت و توجه قرار دارد.

کودک هفت‌ساله خواسته می‌شود اسباب‌بازی‌هایش را جمع کند یا در چیلن میز غذا کمک کند، این پیام را دریافت می‌کند که توانایی انجام کارها را دارد. همین تجربه‌های ساده، پایه‌های اعتماد به نفس را شکل می‌دهد.

نقش گفت‌وگو و توجه والدین

بیمین یکی از عوامل مهم در تقویت اعتماد به نفس را گوش دادن فعال به کودک می‌داند و می‌گوید: وقتی کودک احساس کند حرف‌هایش شنیده می‌شود و برای والدین اهمیت دارد، حس ارزشمندی در او تقویت می‌شود. حتی گفت‌وگوهای ساده روزمره نیز می‌تواند در این زمینه مؤثر باشد. برای مثال وقتی والدین از کودک می‌پرسند امروز در مدرسه چه چیزی یاد گرفتی؟ یا کدام بخش از روزت را بیشتر دوست داشتی؟ در واقع به او نشان می‌دهند که تجربه‌ها و احساساتش اهمیت دارد.

ناتوانی خود بدانند. در حالی که همراهی والدین می‌تواند این تجربه را به فرصتی برای یادگیری تبدیل کند. به گفته بیمین، نوع واکنش والدین در چنین موقعیت‌هایی بسیار تعیین‌کننده است. برای نمونه اگر کودکی در یک مسابقه ورزشی برنده نشود، به جای گفتن جملاتی مانند چرا تلاش نکردی؟، بهتر است والدین از او بپرسند چه چیزی از این تجربه یاد گرفته است و چگونه می‌تواند دفعه بعد بهتر عمل کند.

انتظارات واقع بینانه از کودک

این روانشناس همچنین به نقش انتظارات والدین اشاره کرد و گفت: انتظارات بیش از حد یا حتی کمتر از حد توان کودک هر دو می‌تواند احساس بی‌کفایتی ایجاد کند. در مقابل، سپردن مسئولیت‌های کوچک اما واقعی به کودک به شکل‌گیری خودپنداره مثبت کمک می‌کند. او توضیح می‌دهد: برای مثال وقتی از یک

اعتماد به نفس یکی از پایه‌های مهم رشد روانی و اجتماعی کودکان است، احساسی که به آنها کمک می‌کند توانایی‌های خود را باور کرده و با چالش‌های زندگی روبه‌رو شوند. شکل‌گیری این ویژگی بیش از هر چیز به فضای عاطفی خانواده، نوع برخورد والدین با موفقیت و شکست کودک و فرصت‌هایی که برای تجربه و مسئولیت‌پذیری در اختیار او قرار می‌گیرد بستگی دارد. به گزارش ایرنا زندگی، بسیاری از والدین آرزو دارند فرزندانی با اعتماد به نفس، مستقل و توانمند تربیت کنند، کودکانی که از امتحان کردن تجربه‌های جدید نترسند و در مواجهه با مشکلات نیز قدرت تصمیم‌گیری داشته باشند. با این حال گاهی برخی رفتارهای روزمره در خانواده ناخواسته می‌تواند احساس توانمندی کودک را تضعیف کند. در این خصوص با مریم بیمین روانشناس کودک به گفت‌وگو پرداختیم تا درباره ریشه‌های کمبود اعتماد به نفس در کودکان و راه حل آن بیشتر بدانیم.

کمبود اعتماد به نفس کودکان و الگوی

تربیتی ناپایدار

مریم بیمین یکی از مهم‌ترین عوامل کمبود اعتماد به نفس کودکان را الگوهای تربیتی ناپایدار دانست و گفت: وقتی کودک نداند در برابر رفتارهایش چه واکنشی از سوی والدین دریافت می‌کند، احساس امنیت روانی او کاهش یافته و همین موضوع بر تصویر ذهنی او از خودش اثر می‌گذارد. او ادامه می‌دهد: مقایسه شدن با دیگران نیز از عواملی است که می‌تواند اعتماد به نفس کودک را تضعیف کند. برای مثال وقتی والدین مدام به فرزند خود می‌گویند ببین خواهرت چقدر زود تکالیفش را انجام می‌دهد یا دوستت در کلاس اول شد، کودک به تدریج این پیام را دریافت می‌کند که به اندازه کافی خوب نیست.

شکست، فرصتی برای یادگیری

این روانشناس کودک با تأکید بر اینکه شکست بخش طبیعی رشد است، گفت: اگر کودک پس از شکست با سرزنش یا تحقیر روبه‌رو شود، ممکن است آن را نشانه

کنول شکل گرفته و طی سال‌های فعالیت خود در جشنواره‌ها و رویدادهای مختلف ملی و بین‌المللی حضور موفقی داشته است. این گروه سهم مهمی در معرفی موسیقی کنولی به مخاطبان سراسر کشور داشته است. وی همچنین در حوزه موسیقی فیلم نیز حضور داشته است. تکنوازی دوتار در موسیقی متن فیلم سینمایی «ستاره قطبی» در سال ۱۳۸۸ و همکاری در موسیقی فیلم مستند «گلستانم آرزوست» در سال ۱۳۹۸ نمونه‌هایی از فعالیت‌های او در این عرصه هستند. وی همچنین سابقه اجرای زیادی را در مراسمات گوناگونی دارد. حضور در هفده دوره جشنواره بین‌المللی فرهنگ اقوام ایران‌زمین، اجرا در جشنواره‌های بین‌المللی موسیقی فجر، آیین ثبت جهانی نوروز زیر نظر یونسکو، آیین ثبت جهانی برج قابوس، فرهنگسرای نیاوران، برج آزادی، برج میلاد، کاخ موزه گلستان، کاخ سعدآباد، جشنواره‌های امام رضا(ع)، همایش دوتار نوازان ایران، جشنواره ثبت جهانی جنگل‌های هیرکانی و ده‌ها رویداد ملی و بین‌المللی دیگر، تنها بخشی از فعالیت‌های اجرایی او را شامل می‌شود.

کارنامه آموزشی

محمدرضا برزگر در عرصه آموزش نیز حضوری فعال و مؤثر دارد. دریافت گواهی‌نامه صلاحیت تدریس دوتار کنولی از خانه موسیقی ایران، تأییدی بر جایگاه آموزشی اوست. علاوه بر این، وی دارای گواهی‌نامه‌های تخصصی در زمینه نوازندگی ساز ایرانی، هنرنوازی، آواز گروهی، هماهنگی عمومی موسیقی، سرایش و تقویت شنوایی از معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. همچنین دوره تخصصی «صدا، موسیقی و فلسفه» را زیر نظر دکتر حمیدرضا اردلان در خانه موسیقی ایران گذرانده است.

کارنامه داوری

جایگاه حرفه‌ای و تخصصی محمدرضا برزگر سبب شده است تا در سال‌های اخیر به عنوان داور بسیاری از جشنواره‌های معتبر موسیقی کشور انتخاب شود. داوری جشنواره‌های موسیقی آموزش و پرورش، جشنواره نوازندگان جوان استان گلستان، جشنواره ملی آواها و نواهای محلی و چندین دوره جشنواره ملی موسیقی جوان از جمله مسئولیت‌های او در این حوزه است. همچنین او به عنوان داور انجمن موسیقی ایران در بخش موسیقی کنول فعالیت می‌کند و نقش مهمی در ارزیابی و هدایت نسل جدید هنرمندان این عرصه دارد.

دیگر افتخارات

او علاوه بر فعالیت‌های هنری و آموزشی، در حوزه صیانت از میراث ناملموس نیز حضوری فعال داشته است. پیگیری پرونده ثبت ملی نوروزخوانی قوم کنول، بیدخوانی قوم کنول و همچنین ثبت میراث هنری استاد حاج مهدی ملک حسینی در شورای عالی ثبت میراث ناملموس کشور از جمله اقدامات ارزشمند او در این زمینه است. یکی دیگر از افتخارات مهم برزگر، دریافت نشان درجه دو هنری از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. این نشان که از معتبرترین عناوین هنری کشور محسوب می‌شود، بیانگر سال‌ها تلاش، تجربه و تأثیرگذاری او در عرصه موسیقی نواحی ایران است. افتخارات و عناوین کسب‌شده توسط محمدرضا برزگر نیز بیانگر جایگاه برجسته او در موسیقی نواحی ایران است. از عنوان نوازنده برتر دوتار کنولی در نخستین جشنواره موسیقی مقامی کنولی گرفته تا برگزیده جشنواره‌های ملی موسیقی نواحی ایران، جشنواره‌های بین‌المللی موسیقی فجر، جشنواره‌های رضوی، سوگواره‌های عاشورایی و جشنواره موسیقی اقوام ایرانی، همگی نشان‌دهنده استمرار موفقیت و کیفیت فعالیت‌های او هستند.

امروزه محمدرضا برزگر را می‌توان یکی از مهم‌ترین چهره‌های معاصر موسیقی کنولی دانست؛ هنرمندی که در چهار حوزه اجرا، آموزش، پژوهش و صیانت از میراث فرهنگی فعالیت‌های مؤثر و ماندگار داشته است. تلاش‌های او نه تنها به حفظ و ثبت بخش مهمی از موسیقی منطقه کنول انجامیده، بلکه موجب معرفی این میراث ارزشمند به مخاطبان ملی و بین‌المللی شده است. نام «غریب» امروز برای دوستداران موسیقی نواحی ایران یادآور هنرمندی است که با عشق، تعهد و پشتکار، عمر خود را وقف پاسداری از یکی از اصیل‌ترین گنجینه‌های فرهنگی ایران کرده است. هنرمندی که در عصر ابتدال و انحطاط هنر آنچنان که باید دیده نشده و همچون تخلص در وطن خویش غریب مانده است. امید می‌رود که شرایط برای فعالیت هرچه بیشتر تر چنین هنرمندانی هرچه بیشتر تر از پیش فراهم شود.

تلاش‌ها انتشار چندین اثر مکتوب ارزشمند است. نخستین اثر مهم او کتاب «اُرُشِم؛ سیری در موسیقی مقامی کنولی» است که در سال ۱۳۸۷ منتشر شد و از جمله منابع تخصصی درباره موسیقی مقامی کنول به شمار می‌رود. در ادامه این مسیر، کتاب «نغمه‌های کنولی» در سال ۱۳۹۶ منتشر شد. این اثر حاصل سال‌ها گردآوری اشعار آوازی منطقه کنول است و مجموعه‌ای ارزشمند از ادبیات شفاهی و ترانه‌های محلی را در اختیار پژوهشگران قرار می‌دهد. سپس در سال ۱۴۰۳ کتاب «فرهنگنامه موسیقی کنولی» منتشر شد؛ اهمیت این اثر به حدی بود که در چهلمین جشنواره بین‌المللی موسیقی فجر موفق به کسب جایزه بارید در بخش کتاب شد. جدیدترین اثر پژوهشی او نیز کتاب «زنانه مقام؛ موسیقی بانوان کنول» است که در سال ۱۴۰۴ منتشر شد که در باب موسیقی بانوان کنول است. همکاری‌های علمی و پژوهشی وی نیز گسترده و قابل توجه است. همکاری با استاد محمدرضا درویشی در تدوین جلد‌های سوم و چهارم دایره‌المعارف سازهای ایران، همکاری با قادر شهسوری در کتاب «آوای ققنوس»، ارائه مقالات تخصصی در فصلنامه مطالعات فرهنگی میرداماد و مشارکت در مجموعه «پژوهش‌هایی درباره کرانه‌های دریای کاسپین» از جمله فعالیت‌های پژوهشی او به شمار می‌آید.

«

برزگر

راوی غریب موسیقی کنولی

مهران مودنی

در گستره‌ی پهنای موسیقی نواحی ایران، هنرمندانی بوده‌اند که فعالیت آنان تنها به اجرای موسیقی محدود نمی‌شود؛ بلکه با پژوهش، آموزش، مستندسازی و پاسداری از میراث فرهنگی، نقش بسزایی در حفظ هویت موسیقایی سرزمین خود ایفا کرده و چون ستارگانی بر آسمان تیره هستی، روشنائی‌بخش بوده‌اند. محمدرضا برزگر، متخلص به «غریب» از جمله این افراد تأثیرگذار است که بیش از ۳ دهه از عمر خود را وقف حفظ، احیا، آموزش و معرفی موسیقی اصیل کنولی کرده است. او هم‌اکنون نه تنها به عنوان نوازنده‌ای برجسته و صاحب‌سبک در حوزه دوتار کنولی شناخته می‌شود، بلکه به عنوان پژوهشگر، مدرس، مؤلف، آهنگساز و فعال فرهنگی، جایگاه ویژه‌ای در میان هنرمندان موسیقی نواحی ایران دارد.

آغاز فعالیت‌های هنری

محمدرضا برزگر، ۱۸ بهمن ۱۳۵۴ در شهرستان علی‌آبادکنول چشم به جهان گشود. او از همان سال‌های نوجوانی با نغمه‌ها و آواهای بومی منطقه خود انس گرفت و در سال ۱۳۶۸ وارد عرصه موسیقی شد. علاقه عمیق به فرهنگ بومی و احساس مسئولیت نسبت به حفظ میراث موسیقایی منطقه کنول، مسیر زندگی هنری او را مشخص کرد. مسیری که طی بیش از سه دهه فعالیت مستمر، به دستاوردهای ارزشمند و قابل توجهی انجامیده است. ساز تخصصی محمدرضا برزگر، دوتار کنولی است. سازی که در فرهنگ موسیقایی شمال ایران، به ویژه در منطقه کنول، جایگاهی ویژه دارد و روایتگر تاریخ، آیین‌ها، باورها و احساسات مردم این سرزمین است. او فراگیری این ساز را نزد استادان برجسته‌ای همچون سیداحمد حسینی و جواد معززی آغاز کرد و با بهره‌گیری از آموزه‌های آنان، توانست شیوه‌های اصیل نوازندگی دوتار کنولی را فراگیرد و به نسل‌های بعد منتقل کند. در کنار آموزش دوتار، وی از محضر استادان نامدار ساز و آواز منطقه کنول نیز بهره برد. زنده‌یاد علی‌اصغر اسلانی کنولی (اکبر کنول)، زنده‌یاد قربانعلی اسلانی کنولی، زنده‌یاد حاج مهدی ملک حسینی، زنده‌یاد عیسی فیوج، زنده‌یاد حاج علی حسین قنبری تاویری، حاج موسی ملک حسینی، علی‌اکبر اسلانی کنولی، حاج درویشعلی خسروی کنولی، سیدمجتبی حسینی و احمد نظری از جمله استادانی هستند که در شکل‌گیری شخصیت هنری و پژوهشی او نقش مهمی را ایفا کرده‌اند. این ارتباط مستقیم با نسل پیشکسوت موسیقی کنول، امکان دسترسی به گنجینه‌ای از دانش شفاهی و تجربیات ارزشمند را برای او فراهم ساخت.

کارنامه پژوهشی

یکی از مهم‌ترین ابعاد فعالیت‌های هنری محمدرضا برزگر، پژوهش در زمینه موسیقی کنولی است. تلاش‌های وی به ثبت و مستندسازی بسیاری از ابعاد موسیقایی موسیقی کنولی منجر شد. ثمره این

نخستین اثر مهم او کتاب «اُرُشِم؛ سیری در موسیقی مقامی کنولی» است که در سال ۱۳۸۷ منتشر شد و از جمله منابع تخصصی درباره موسیقی مقامی کنول به شمار می‌رود

کارنامه هنری

فعالیت‌های هنری محمدرضا برزگر تنها به پژوهش محدود نشده است. او در حوزه آهنگسازی نیز آثار متعددی خلق کرده است. آلبوم «خاک ایران» که در سال ۱۳۹۶ با صدای حسین طاهری بسطامی منتشر شد. از دیگر آثار او می‌توان به قطعات باکلام «سیماکل»، «شالی وجین»، «بزن دستی به آتیش»، «فصل باهار»، «شیرینم»، «کنولی با وفاته»، «خدا میروانه»، «دل غم بپتیه» و «یا محمد (ص)» اشاره کرد. همچنین قطعات بی‌کلام «ماتوا»، «سماخ سما» و «گریه باران» از جمله آثار شاخص او در حوزه موسیقی سازی محسوب می‌شوند. انتشار آلبوم تکنوازی دوتار کنولی با عنوان «غریب» در سال ۱۴۰۴ نیز گامی مهم در معرفی توانایی‌های نوازندگی او به شمار می‌آید. برزگر همچنین مؤسس و سرپرست گروه موسیقی «انجوا کنول» است؛ گروهی که با هدف حفظ، احیا و معرفی موسیقی اصیل منطقه

میراث مکتوب دانشمندان گرگان و استرآباد

محمد انصار

میراث مکتوب، نام انتشاراتی در تهران است که کارش چاپ نسخه‌های خطی فارسی و عربی است. تاکنون بیش از سیصد اثر، به چاپ رسانده است. شاید بتوان گفت که این مرکز، نسبت به سایر مراکز، در زمینه تصحیح و چاپ تألیفات دانشمندان قدیمی گرگان و استرآباد، بیشترین آثار را چاپ کرده است. این کار، جایگاه علمی مردم این سرزمین را برای همه روشن می‌کند. از این رو، ضمن سپاسگزاری از دست اندرکاران این مرکز، در زیر، آنها را به ترتیب سال چاپ معرفی خواهیم کرد:

– رسائل فارسی جرجانی

این کتاب، اثر ضیاء الدین بن سدیدالدین جرجانی است. آن در سال ۱۳۷۵ به کوشش معصومه نورمحمدی، به چاپ رسید. در این کتاب، نه رساله کلاهی به زبان فارسی آمده است. نام آنها چنین است: در یاد کردن علم‌ها از فریضه و سنت در همه سال، عقائد دینی، خزان الایمان، اصول خمس، رسال اصول و فروع، رساله عقائد مذهب شیعه، رسال عقائد اصول دین (۱)، اصول دین (۲) – جذوات و مواقیت

این کتاب فلسفی، به زبان فارسی به قلم محمدباقر میرداماد (متوفای ۱۰۴۰ هجری) نوشته شد. در سال ۱۳۸۰ به کوشش علی اوجبی به چاپ رسید. جذوات جمع جذوه به معنای پاره آتش و مواقیت جمع میقات به معنای وعده‌گاه است.

– الصراط المستقیم

این کتاب فلسفی، به زبان عربی به قلم محمدباقر میرداماد نوشته شد. در سال ۱۳۸۱ به کوشش علی اوجبی به چاپ رسید. درباره این کتاب چنین گفته اند: صراط المستقیم میرداماد/ مسلمان نشود کافر نبیند – دیوان اشراق

در این کتاب، سروده های فارسی و عربی میرداماد آمده است. آن در سال ۱۳۸۵، با پیشگفتاری از جوایا جهان‌بخش و به کوشش سمیرا پوستین دوز به چاپ رسید. اشراق نام

تخلص شاعر است. پیش از آن، این کتاب در سال ۱۳۶۹، به کوشش احمد کرمی از سوی انتشارات «اما» به چاپ رسیده بود. زلالی خوانساری، درباره دیوان شعر او چنین گفته است: خرد قطره به زیر این نگون طاق/ محمد باقر داماد اشراق – نورالعینون

این کتاب، اثر ابوروح محمد بن منصور بن ابی‌عبدالله بن منصور جرجانی معروف به «زرین‌دست» است. آن نخستین کتاب فارسی در چشم پزشکی است. نویسنده، نگارش آن را در سال ۴۸۰ هجری به پایان رساند و آن را به ملکشاه سلجوقی (۴۶۵-۴۸۵ ق) اهدا کرد. این کتاب، در سال ۱۳۹۱ به کوشش یوسف بیگ‌باباپور به چاپ رسید و به عنوان اثر شایسته تقدیر در بخش متون قدیم، جایزه کتاب سال ۱۳۹۲ (دوره ۳۱) شناخته شد. چند مقاله درباره این کتاب نوشته شده است:

۱- ابراهیم اوغلی خیابوی، زهره نور العینون، ابو روح جرجانی کهن‌ترین اثر فارسی در چشم پزشکی، کتاب ماه علوم و فنون، شماره ۷۵، سال ۱۳۹۲.

۲- کرامتی، یونس، نورالعینون زرین دست و منابع آن، نشریه پژوهش‌کنده تاریخ علم، شماره ۱۸، سال ۱۳۹۴.

۳- نصیری گلپور و یونس کرامتی، میل در چشم جهان‌بینش کشید: «نورالعینون زرین دست و تصحیح آن»، نشریه‌آینه میراث، شماره ۶۲، سال ۱۳۹۷. (این مقاله در شانزدهمین جشنواره نقد کتاب یعنی سال ۱۳۹۸، در حوزه متون کهن برتر شد) – پنج رساله حروفیه

در این کتاب چند تا از رساله‌های فرقه حروفیه آمده است که آنها را فضل الله نعیمی استرآبادی متوفای قرن هشتم هجری نوشته است. این اثر، در سال ۱۳۹۶ به کوشش ولی قیصرانی به چاپ رسید. پیش از این، در سال ۱۳۶۰، مجموعه ای از رساله های آنها، به کوشش کلمان هوارت (نویسنده فرانسوی) به چاپ رسید. برخی گفته اند که آنها را میرسید شریف جرجانی نوشته است که در درست نیست.

– بحیره

این کتاب، به قلم میرمحمدهاشم بیگ فزونی استرآبادی (سده ۱۱ ق) به زبان فارسی نوشته شد که مقدمه و تصحیح آن را، مرتضی موسوی و رضوان مسلح انجام داده‌اند. جلد اول آن، در سال ۱۳۹۸ به چاپ رسید. شاید نویسنده، سراسر نوشته‌ها و گزارش‌های تاریخی نویسندگان پیش از خود را همچون بحر یا اقیانوس و اثر خویش را که دست‌چین و منتخبی از آن‌هاست – همچون دریای تصورات کرده است. به همین دلیل، نام بحیره را بر آن گذاشت. در دیباچه کتاب، چنین آمده است که او، می‌خواست درباره گذشتگان بنویسد اما از آنجا که دیگران بهتر نوشته اند تصمیم می‌گیرد آنچه را که از قلم آنها افتاده را گرد آوردی کند.

– ترجمه غایب‌البادی فی شرح المبادی

این کتاب، اثری از زکین‌الدین جرجانی (از علمای قرن هفتم و هشتم) است که به کوشش غلامرضا جمشیداول، تصحیح و از سوی کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی به چاپ رسید. موضوع آن، شرح کتاب مبادی‌الوصول الی علم‌الاصول تألیف استادش (علامه‌ی حلی) است. غلامرضا جمشیداول این اثر را تصحیح کرد و آن از سوی کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی به چاپ رسید. سپس برای بهره‌گیری همگان آن را ترجمه کرد و در سال ۱۴۰۰ انتشارات میراثیان با همکاری موسسه پژوهشی میراث مکتوب آن را به چاپ رساند.

– اشراق‌الالهوت فی شرح کتاب الباقوت

ابراهیم بن نوخیت (متوفای قرن پنجم) تنها یک کتاب به نام الباقوت در دانش کلام نوشت. بر این کتاب، ابو‌عبدالله جرجانی (زکین‌الدین) شرحی نوشت که در سال ۱۴۰۳ به مقدمه و تصحیح علی اوجبی چاپ شد.

پژوهشگر

بیابان‌زدایی در گلستان؛ نجات مرتع و معیشت

دشوار است، در حالی که با احیای مراتع و مشارکت طرح‌های بیابان‌زدایی می‌توان با هزینه‌ای کمتر، بخشی از نیاز علوفه‌ای دام را از همین عرصه‌ها تامین کرد. وی همچنین از برنامه‌ریزی برای اجرای عملیات بیولوژیک، بیومکانیک و مدیریت در سه هزار هکتار از مراتع بیابانی گلستان در سال جاری خبر داد و افزود: برای تحقق این هدف و تامین ۳۰۰ هزار اصله نهال مورد نیاز، حدود ۶۰۰ میلیارد ریال اعتبار لازم است. در کنار این اقدامات، سه پروژه مقابله با بیابان‌زدایی نیز همزمان با هفته جهاد کشاورزی و روز جهانی مقابله با بیابان‌زدایی و خشکسالی در گلستان افتتاح شد که این پروژه‌ها با ۳۰ میلیارد ریال اعتبار و با هدف تثبیت خاک، کاهش فرسایش بادی، حفاظت از منابع طبیعی و بهبود پوشش گیاهی در مناطق مستعد بیابانی شدن به بهره‌برداری رسیده‌اند. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان نیز با تاکید بر جدی بودن خطر بیابانی شدن در استان گفت: اراضی در معرض بیابان‌زدایی اغلب در گنبدکاووس، مراوه‌تپه، گمیشان و آق‌قلا واقع شده‌اند و نباید این پدیده را در گلستان کم‌اهمیت تلقی کرد. علی‌اصغر نیکویی افزود: ریزگردها که در سال‌های اخیر نشانه‌های آن در گلستان دیده شده، در ابتدا بیشتر از صحرای قره‌قوم ترکمنستان منشا می‌گرفت، اما به تدریج دامنه اثر آن به بخش‌های مختلف استان گسترش یافته و حتی برخی مناطق جنگلی جنوب گلستان را نیز تحت تاثیر قرار داده است. وی تاکید کرد: توسعه پوشش گیاهی، مدیریت پایدار مراتع، اجرای طرح‌های بیابان‌زدایی و جلب مشارکت جوامع محلی، از مهم‌ترین راهکارهای مقابله با گسترش بیابان و کاهش اثرات ریزگردها در استان است. تجربه گلستان نشان می‌دهد بیابان‌زدایی نه فقط یک اقدام محیط‌زیستی برای تثبیت خاک و مهار فرسایش بادی، بلکه راهبردی اقتصادی و اجتماعی برای حفظ تولید در مراتع، کاهش هزینه دامداران و پایداری زندگی در روستاها و نواحی مرزی است که این مسیر بیش از هر چیز، به تامین اعتبارات و تقویت مشارکت مردم محلی گره خورده است.

همین موضوع باعث شده استقبال جوامع محلی از اجرای پروژه‌های بیابان‌زدایی افزایش یابد. وی ادامه داد: با توجه به وابستگی معیشت مردم محلی به مراتع، به‌ویژه در نوار مرزی استان، اجرای این پروژه‌ها به یکی از مطالبات اصلی ساکنان این مناطق تبدیل شده زیرا احیای مراتع بیابانی می‌تواند بخشی از خوراک دام را تامین و فشار اقتصادی ناشی از خرید نهاده‌های دامی را کاهش دهد. به گفته رییس اداره امور مراتع و بیابان اداره‌کل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان، در سال‌های اخیر آگاهی مرتعداران نسبت به اهمیت بونه‌کاری و حفاظت از عرصه‌های احیا شده افزایش یافته و اکنون حدود ۶۰ درصد از پروژه‌های بیابان‌زدایی گلستان با مشارکت مرتعداران، تعاونی‌های مرتعداری، مردم بومی و صاحبان صنایع از محل مسوولیت اجتماعی اجرا می‌شود. فرهنگ‌دوست با اشاره به افزایش هزینه‌ها تامین خوراک دام گفت: قیمت جو به عنوان یکی از اقلام اصلی خوراک دام به سطحی رسیده که خرید آن برای بسیاری از دامداران

غبار در سمنان و خراسان شمالی، در تشدید این پدیده نقش دارند. در پاسخ به این تهدید، طرح‌های بونه‌کاری و احیای مراتع از دهه ۷۰ در گلستان آغاز شد و با تشدید خشکسالی از سال ۱۳۹۵، ردیف مستقل اعتباری برای مقابله با بیابان‌زدایی در نظر گرفته شد که این طرح‌ها اکنون در قالب برنامه‌های مرتعداری شامل بونه‌کاری، ذخیره نزولات آسمانی، کپه‌کاری، بذریاشی و تامین آب آشامیدنی دام، به ۲ شیوه مشارکتی و پیمانکاری در حال اجراست. رییس اداره امور مراتع و بیابان اداره‌کل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان در این باره گفت: طی ۱۰ سال اخیر، عملیات بیولوژیک، بیومکانیک و مدیریتی در حدود ۱۵۰ هزار هکتار از مراتع بیابانی استان اجرا شده که شامل تولید ۱۰ میلیون اصله نهال بیابانی، بونه‌کاری، اجرای هلالی آبگیر، ذخیره نزولات، مراقبت، آبیاری، قرق و حفاظت بوده است. تاج‌قلی فرهنگ‌دوست افزود: این طرح‌ها علاوه بر کاهش روند تخریب سرزمین و مهار گرد و غبار، به احیای پوشش گیاهی و افزایش تولید علوفه در مراتع کمک کرده و

گلستان در ذهن بسیاری از ایرانیان با جنگل‌های هیرکانی، شالیزارها و طبیعت سرسبز شناخته می‌شود اما در پس این چهره سبز، بخشی از عرصه‌های طبیعی استان سال‌هاست زیر فشار خشکسالی، جرای مفرط، افت منابع آب زیرزمینی و هجوم ریزگردها، در معرض بیابانی شدن قرار گرفته است که اگرچه محیط‌زیست و منابع طبیعی را نشانه گرفته، اما در عمل معیشت دامداران و جوامع محلی وابسته به مرتع را نیز تحت تاثیر قرار داده است. به گزارش ایرنا، بررسی‌ها نشان می‌دهد حدود ۳۶۶ هزار هکتار از عرصه‌های طبیعی گلستان در معرض خطر بیابانی شدن قرار دارد که از این میزان، ۱۳۰ هزار هکتار به عنوان کانون بحران و حدود ۷۰ هزار هکتار به طور مستقیم تحت تاثیر تهدید ریزگردها قرار دارد که این شرایط ضرورت اجرای طرح‌های بیابان‌زدایی و احیای مراتع را در شمال استان بیش از پیش برجسته کرده است. در چنین شرایطی، اجرای عملیات بیولوژیک و بیومکانیک در کنار اقدامات مدیریتی، راهبردی دو سویه برای حفظ پوشش گیاهی، مهار فرسایش بادی، کاهش گرد و غبار و تقویت معیشت مردم بومی به شمار می‌رود و مردمی که زندگی و اقتصادشان به مراتع گره خورده و احیای این عرصه‌ها را برای تامین علوفه دام و کاهش هزینه‌های تولید ضروری می‌دانند. استان گلستان با بیش از ۲۰ هزار کیلومتر مربع وسعت، افزون بر ۴۵۲ هزار هکتار جنگل هیرکانی و ۸۱۲ هزار هکتار مرتع دارد اما تغییرات اقلیمی، همجاری با صحرای قره‌قوم ترکمنستان، بهره‌برداری نادرست از اراضی کم‌بازده، رها شدن دیمزارها، افت و شوری منابع آب زیرزمینی و چرای بیش از ظرفیت، بخشی از مراتع این استان را در مسیر تخریب و بیابانی شدن قرار داده است. ریزگردها در گلستان نیز از ۲ منشا داخلی و خارجی تاثیر می‌پذیرند. در داخل استان، تخریب مراتع، تبدیل اراضی مرتعی به کشاورزی، خشک شدن تالاب‌ها و چرای مفرط دام از عوامل اصلی شکل‌گیری کانون‌های گرد و غبار به شمار می‌رود و در خارج از استان نیز صحرای قره‌قوم ترکمنستان و تا حدودی کانون‌های گرد و

بازیافت فقط جدا کردن زباله نیست

بعد از سطل بازیافت چه اتفاقی می افتد؟

برای خیلی‌ها این سؤال وجود دارد که آیا زباله‌های تفکیک شده واقعاً بازیافت می‌شوند؟ پاسخ این است که پس از جمع‌آوری، مواد به مراکز پردازش منتقل می‌شوند، جایی که بر اساس جنس، نوع و کیفیت تفکیک می‌شوند. تجهیزات مختلف می‌توانند فلز، کاغذ، پلاستیک و شیشه را از هم جدا کنند و هرکدام را به مسیر مخصوص خود بفرستند. اما در این چرخه کیفیت تفکیک خانگی نقطه حساسی محسوب می‌شود. اگر مواد غذایی به بسته‌بندی‌ها بچسبند، اگر زباله‌های غیرقابل بازیافت با مواد قابل بازیافت مخلوط شوند یا اگر همه چیز بدون جداسازی جمع‌آوری شود، بخشی از مواد عملاً امکان بازگشت به چرخه را از دست می‌دهند به همین دلیل کارشناسان تأکید می‌کنند بازیافت موفق، قبل از کامیون حمل زباله و از داخل خانه آغاز می‌شود.

هیچ خانواده‌ای به تنهایی محیط‌زیست را تغییر نمی‌دهد، اما میلیون‌ها تصمیم کوچک می‌تواند جهت مصرف یک شهر را عوض کند

سهام هر خانواده شاید کوچک باشد اما بی‌اثر نیست

یکی از دلایلی که بعضی افراد انگیزه خود را برای تفکیک زباله از دست می‌دهند این است که تصور می‌کنند اقدام فردی تفاوتی ایجاد نمی‌کند اما فلسفه بازیافت بر پایه تکرار رفتارهای کوچک است. همان‌طور که تولید زباله در مقیاس بزرگ از تصمیم‌های کوچک روزانه شکل می‌گیرد، کاهش آن نیز از همان مسیر اتفاق می‌افتد. هیچ خانواده‌ای به تنهایی محیط‌زیست را تغییر نمی‌دهد، اما میلیون‌ها تصمیم کوچک می‌تواند جهت مصرف یک شهر را عوض کند.

بازیافت پایان مسئولیت نیست اما شروع خوبی است

کارشناسان محیط‌زیست تأکید می‌کنند بازیافت به تنهایی کافی نیست. کاهش مصرف غیرضروری و استفاده دوباره از وسایل همچنان در اولویت قرار دارند اما وقتی مصرف انجام شد و زباله تولید شد، بازیافت می‌تواند بهترین شانس برای بازگرداندن مواد به چرخه زندگی باشد. شاید همین نگاه باعث شود دفعه بعد که یک بطری یا جعبه خالی را از دست می‌گیریم، آن را نه به چشم زباله، بلکه به چشم ماده‌ای ببینیم که هنوز فرصت دیگری برای استفاده دارد، فرصتی که از خانه شروع می‌شود و می‌تواند تا آینده شهر ادامه پیدا کند.

می‌کنند که در گرمایش زمین نقش دارند از طرف دیگر، هرچه مواد بیشتری دفن شوند، فرصت استفاده دوباره از آن‌ها از بین می‌رود. به همین دلیل سیاست‌های جدید مدیریت پسماند تلاش می‌کنند اولویت را از دفن به کاهش مصرف، استفاده دوباره و بازیافت منتقل کنند، سه مرحله‌ای که حالا در بسیاری از برنامه‌های شهری جهان دیده می‌شود.

انرژی‌ای که دیده نمی‌شود

وقتی درباره بازیافت صحبت می‌کنیم، اغلب ذهن‌ها به سمت کاهش زباله می‌رود، اما یکی از مهم‌ترین اثرهای آن در بخش انرژی است. تولید یک محصول از صفر معمولاً مسیر طولانی استخراج مواد، حمل‌ونقل، فرآوری، تولید و توزیع را دارد و در هر مرحله انرژی مصرف می‌شود. اما وقتی مواد بازیافتی وارد چرخه می‌شوند، بخشی از این مسیر کوتاه‌تر می‌شود. این کاهش مصرف انرژی در مقیاس بزرگ می‌تواند به کاهش انتشار آلاینده‌ها نیز کمک کند. به همین دلیل بسیاری از کارشناسان از بازیافت به عنوان بخشی از اقتصاد چرخشی یاد می‌کنند، مدلی که در آن مواد تا حد امکان از چرخه مصرف خارج نمی‌شوند.

هر بازیافتی یعنی چیزی کمتر از طبیعت گرفته می‌شود

وقتی مواد قابل بازیافت دوباره به کارخانه‌ها برمی‌گردند، نیاز به استخراج مواد خام کاهش پیدا می‌کند. این موضوع شاید در ابتدا انتزاعی به نظر برسد اما اثر آن کاملاً واقعی است. برای تولید کاغذ جدید به منابع چوب نیاز است، برای ساخت فلز باید استخراج انجام شود و برای بسیاری از محصولات پلاستیکی به منابع فسیلی وابسته هستیم. بازیافت باعث می‌شود بخشی از این نیاز دوباره از مواد موجود تأمین شود. در واقع بازیافت فقط نجات یک بطری یا یک روزنامه نیست، نوعی مدیریت منابع است. رویکردی که تلاش می‌کند به جای مصرف مداوم، عمر مواد را طولانی‌تر کند.

چرا دفن زباله دیگر راه حل کامل محسوب نمی‌شود

سال‌ها دفن زباله راه اصلی مدیریت پسماند در بسیاری از شهرها بود اما امروز نگاه‌ها تغییر کرده است. محل‌های دفن علاوه بر اشغال زمین، می‌توانند در بلندمدت پیامدهای زیست‌محیطی ایجاد کنند. بخشی از زباله‌ها در فرایند تجزیه، گازهایی تولید

بطری آب خالی، جعبه مقوایی خرید، روزنامه‌ای که خوانده شده یا شیشه‌ای که مصرفش تمام شده، برای بسیاری از ما این وسایل درست در همان لحظه‌ای که داخل سطل می‌افتند به پایان راه می‌رسند. اما کارشناسان محیط‌زیست معتقدند پشت همین رفتار ساده روزانه، زنجیره‌ای وجود دارد که می‌تواند بر مصرف انرژی، استفاده از منابع طبیعی، میزان دفن زباله و حتی آینده شهرها اثر بگذارد. به گزارش ایرنا زندگی، شاید کمتر کسی هنگام جدا کردن زباله‌های خشک و تر یا انداختن یک بطری داخل سطل بازیافت، به این فکر کند که بعد از آن چه اتفاقی می‌افتد. در ذهن بسیاری از ما، بازیافت بیشتر شبیه یک وظیفه شهری یا عادت محیط‌زیستی است. ما بیشتر این کارها را انجام می‌دهیم تا احساس کنیم سهم کوچکی در حفظ طبیعت داشته‌ایم اما واقعیت پیچیده‌تر و در عین حال ملموس‌تر از این است. بررسی‌های منتشرشده در وبسایت London Recycles نشان می‌دهد بازیافت فقط جمع‌آوری زباله نیست بلکه فرایندی است که می‌تواند مسیر مصرف منابع را تغییر دهد. هر ماده‌ای که دوباره وارد چرخه تولید می‌شود، به معنی استفاده کمتر از منابع تازه، کاهش مصرف انرژی و کمتر شدن فشار بر محیط زیست است. به زبان ساده‌تر، چیزی که از آشپزخانه خانه خارج می‌شود، ممکن است چند ماه بعد دوباره در قالب یک محصول جدید به زندگی ما برگردد.

زندگی امروز بیشتر از چیزی که فکر می‌کنیم زباله تولید می‌کند

سبک زندگی شهری، مصرف روزانه را آسان‌تر کرده است. خرید اینترنتی، غذاهای آماده، بسته‌بندی‌های متنوع و استفاده گسترده از کالاهای مصرفی باعث شده حجم پسماند خانگی در بسیاری از شهرها افزایش پیدا کند. نکته مهم این است که بخش قابل توجهی از این زباله‌ها الزاماً بی‌استفاده نیستند. بسیاری از آن‌ها هنوز ارزش دارند فقط شکل مصرفشان تمام شده است. یک بطری پلاستیکی هنوز ماده اولیه دارد، یک قوطی فلزی هنوز قابلیت استفاده دوباره دارد و یک جعبه مقوایی هنوز می‌تواند دوباره به چرخه تولید بازگردد. به همین دلیل در سال‌های اخیر نگاه مدیریت شهری در بسیاری از کشورها از دور انداختن به سمت بازگرداندن به چرخه تغییر کرده است.

همچنین با اشاره به تحویل ۳۲ دستگاه کامیون و ماشین‌آلات خدماتی به دهیاری‌های استان گفت: در یک سال گذشته ۱۰۸ دستگاه ماشین‌آلات به دهیاری‌های گلستان تحویل شده بود و در این مرحله نیز ۳۲ دستگاه دیگر با همکاری معاونت عمرانی استانداری و اداره کل امور روستایی و شوراهای دهیاری‌ها واگذار شد. وی اظهار امیدواری کرد با تداوم این روند، شمار ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز دهیاری‌ها افزایش یابد تا امکان خدمات‌رسانی بهتر در روستاهای استان فراهم شود. استاندار گلستان با قدردانی از تلاش دهیاران و اعضای شوراهای اسلامی روستاها گفت: در حال حاضر نزدیک به هزار روستا در گلستان وجود دارد که بیش از ۹۵۰ روستای آن دارای دهیاری هستند و بخش مهمی از خدمات عمرانی، شهری‌نما، بهداشتی و عمومی در این مناطق با تلاش دهیاران، شوراهای اسلامی و حمایت مجموعه مدیریتی استان انجام می‌شود. طهماسبی افزود: خدماتی که در روستاهای گلستان ارائه می‌شود حاصل هم‌افزایی دهیاران، شوراهای اسلامی، بخشدارها، معاونت عمرانی استانداری و اداره کل امور روستایی است و این مسیر باید با قدرت بیشتری ادامه یابد.

استاندار گلستان با اشاره به افزایش قابل توجه اعتبارات دهیاری‌های استان در دولت چهاردهم گفت: بودجه دهیاری‌های گلستان با رشد ۱۲۰ درصدی از حدود هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان به ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان رسیده که فرصتی مهم برای توسعه زیرساخت‌ها و ارتقای خدمات در روستاهای استان فراهم کرده است. به گزارش روابط عمومی، علی‌اصغر طهماسبی اظهار کرد: این افزایش اعتبارات در شرایطی رقم خورده که کشور با مسائل و محدودیت‌های مختلف روبه‌روست، اما دولت همچنان توجه ویژه‌ای به توسعه مناطق روستایی و تقویت خدمات‌رسانی در این بخش دارد. وی با بیان اینکه نزدیک به ۴۸ درصد جمعیت گلستان در روستاها سکونت دارند، افزود: این رشد اعتباری برای استانی با بافت روستایی گسترده، ظرفیتی تعیین‌کننده به شمار می‌رود و می‌تواند در بهبود زیرساخت‌ها، ارتقای خدمات عمومی و تسریع روند توسعه روستاها اثرگذار باشد. استاندار گلستان ادامه داد: باید از این فرصت به بهترین شکل ممکن در مسیر خدمت‌رسانی به روستاییان استفاده شود تا بخشی از نیازهای عمرانی، خدماتی و زیرساختی روستاها با سرعت بیشتری برطرف شود. طهماسبی

استاندار:

بودجه دهیاری‌ها با رشد ۱۲۰ درصدی به ۲۴۰۰ میلیارد تومان رسید